

Kvarnar i köket tar hand om komposten

Inneånarna i Smedjebacken kan nu använda avfallskvarnar i köket för att ta hand om sin kompost. Det leder till en enkel hantering och sänker kommunens miljöbelastning. Koldioxidutsläppen från soptransporter har minskat med 123 ton/år, och ett tidigare oljeeldat reningsverk värms nu med biogas.

I Smedjebacken erbjöd det kommunala energi- och vattenbolaget sina kunder att ta hand om sitt komposterbara avfall med hjälp av en avfallskvarn istället för att kompostera själva eller låta sopbilen ta med sig komposten. Projektet genomfördes 2000 och 2001, bland annat med bidrag från det lokala investeringsprogrammet LIP.

Projektet är ett gott exempel på hur en kommun kan spara pengar genom att sänka sin miljöbelastning, och samtidigt erbjuda medborgarna ett nytt och enkelt sätt att sopsortera.

POSITIVA EFFEKTER PÅ MILJÖ OCH EKONOMI

- Minskade koldioxidutsläpp med 123 ton/år.
- Biogas ersatte 450 MWh/år oljeförbrukning. Det minskade oljeförbrukningen med 40 ton/år.
- Kommunen sparar pengar genom minskade soptransporter.

POTENTIAL OCH FRAMTIDA NYTTA

För matavfall finns miljömål om att öka den biologiska behandlingen. Avfallskvarnar kan ge en effektiv hantering av organiskt avfall, som ersätter behovet av avfallstransporter. Matavfall blir råvara till biogas som är en viktig del i samhällets omställning från fossila till förnybara bränslen.

Biogas producerad på avfall och restprodukter har flera fördelar. Det eliminerar ett avfallshanteringsproblem med möjliga negativa effekter på miljön och

Foto: Inger Knutsson, Smedjebacken Energi & Vatten

produktionen skapar inte konflikter om användning av mark för att exempelvis producera livsmedel.

GENOMFÖRANDE

Smedjebacken hade redan tidigare arbetat med att öka sopsorteringen, och kommunen ville fortsätta detta arbete. Kommunen valde att installera avfallskvarnar i ett antal flerbostadshus ägda av det kommunala bostadsföretaget, eftersom det var en teknik som verkade lovande. Kvarnarna sitter under diskbänken och mal sönder det komposterbara avfallet. De är stora som en större termos och mycket säkra.

Installationen var enkel och krävde inga ytterligare modifieringar efter att kvarnen installerats. Det malda avfallet följer med avloppet till ett reningsverk, där det rötas. Biogasen från rötningen används till uppvärmning. Rötresterna används idag huvudsakligen som jord för att anlägga gräsmattor på.

I samband med projektet rustade kommunen upp det aktuella reningsverket.

VARFÖR ETT GOTT EXEMPEL

Projektet var ett av de första i Sverige där man installerade avfallskvarnar i flerbostadshus.

Det kommunala bostadsföretaget fortsätter installera avfallskvarnar, och även några bostadsrättsföreningar har följt efter. Spridningen har dock gått långsammare än man från början hoppades på.

Kvarnarna ger en lättsam komposthantering, något som i synnerhet äldre uppskattat. Utan projektet hade de sannolikt inte känt till att möjligheten fanns.

Projektet har lett till ett större engagemang och tilltro till miljöarbetet i kommunen, och till att kommunen underhåller avloppsledningsnätet noggrannare än tidigare. Kommunen håller på att installera en gaspanna som ska producera el av biogas, något som är en direkt följd av att kommunen installerade avfallskvarnarna.

Andra kommuner och fastighetsbolag har visat intresse och kommit på studiebesök.

MER INFORMATION

Kontakt:
Inger Knutsson, Smedjebacken energi och vatten,
0240-660605, inger.knutsson@smedjebacken.se
Tage Hägerman, Smedjebacken energi och vatten,
0240-660607, tage.hagerman@smedjebacken.se

FAKTA

LIP Smedjebacken 1999
Åtgärd 3
Miljöinvestering: 11 mkr
Bidrag: 3,4 mkr

Entreprenörer/utförare:
Kvarnarna levererades av Disperator AB

Mer information om Goda exempel:
www.naturvardsverket.se/godaexempel
www.naturvardsverket.se/mir

